

dene. Det vilde ganske vist have været heldigere, om vi paa et tidligere Tidspunkt havde faaet denne Sag frem til Behandling, og den højtærede Minister maatte jo vide, at der den 1. April 1917 paa ny skulde træffes Bestemmelse om Anvendelse af disse Gaarde, og at hvis der ikke var truffet en saadan Bestemmelse, skulde de sælges.

Men det er altsaa foreslaaet her i dette Lovforslag, at Gaardene skal overtages for Statens Regning fra 1. April, og jeg kan paa mit Partis Vegne give min Tilslutning til, at vi gaar bort fra den Tanke nu at afhænde disse Gaarde enten samlede eller i større eller mindre Parceler. Det er altsaa det første, som Lovforslaget omhandler, men dernæst indeholder Lovforslaget Forslag om den fremtidige Anvendelse af Ejendommene, idet Ministeren foreslaar, at der paa disse Gaarde skal oprettes et Forsøgsmejeri af den Art, som der har været en Del Tale om i de forløbne Aar, og som der indenfor Organisationerne har været stor Stemning for at faa oprettet, ligesom det ogsaa er paatænkt at benytte Gaardene til Forsøg med Planteavl, Fodring og de forskellige Ting, der hører dertil. Jeg er ikke nogen Modstander af Gaardenes fremtidige Benyttelse til et Forsøgsmejeri, og i Tilfælde af, at Rigsdagen gaar til Oprettelsen af et saadant Forsøgsmejeri, er det rimeligvis netop den fornuftigste Plan at benytte en af disse Gaarde eller dem begge dertil, fremfor at realisere den Plan, vi har haft fremme tidligere, om at lægge Forsøgsmejeriet i Nærheden af København, hvor man meget vanskeligt vil kunne skaffe det fornødne Kvantum Mælk til Mejeriets Brug. Men jeg vil ikke undlade at udtale, at det er et temmelig sent Tidspunkt, Lovforslaget er fremsat paa, og at det er en temmelig hurtig Beslutning, der skal tages af den høje Rigsdag, hvis den nu skal bestemme sig til fremtidig at anvende disse Gaarde til det her antydede Formaal, og jeg mener, at det egentlig vilde være heldigst, om man udsatte en videre Forhandling derom til et senere Tidspunkt, hvor Rigsdagen kunde faa Tid til en rolig og sagkyndig Overvejelse af disse Forhold. Jeg mener ikke, at man behøver at opfatte dette, som om man derved modsatte sig, at den nu planlagte Anvendelse af Gaardene fremtidig kunde foregaa, der er blot ikke Tid til den nødvendige Overvejelse nu i de 14 Dage, der er tilbage, inden vi senest skal have Lovforslaget færdigt. Dette maa jo

ske saa hurtigt som muligt, for at de nødvendige Dispositioner kan træffes med Hensyn til Overtagelse af Gaardene.

Jeg vil altsaa foretrække og anbefale, at Lovforslaget indskrænkes til at angaa Statens Overtagelse af disse Gaarde, saaledes som der staar i § 1, og at man lader § 2 gaa ud og maaske beholder § 3 i en noget ændret Skikkelse, for at vi senere kunde faa den Tid, der er nødvendig til en sagkyndig og rolig Overvejelse af alle de herhen hørende Forhold. Jeg kan godt forstaa, at der ligger meget i, hvad der er nævnt af Forsøgslaboratoriet med Hensyn til de Fordele, der kan være forbundne med at benytte disse Gaarde til Forsøg baade paa Mejerivæsenets og Planteavlens Omraade, men den korte Tid, der er tilbage, inden Lovforslaget maa være endelig vedtaget, er efter min Mening ikke lang nok til, at vi tilstrækkelig indgaaende kan beskæftige os med disse Forhold.

Det foreslaas i Lovforslaget, at der stilles et Beløb af indtil 150,000 Kr. til Landbrugsministerens Raadighed, deraf skulde omtrent 130,000 Kr. anvendes til at afkøbe de nuværende Forpagtere den Del af Gaardenes Besætninger, Avlsredskaber, Maskiner og Inventar, som skulde overtages af Staten, medens Resten af Pengene skulde anvendes til Køb af den tilstedeværende Beholdning af Korn og Foder, som det af Hensyn til Gaardenes fortsatte Drift vil være nødvendigt at overtage. Jeg kan imidlertid ikke skønne, at der er Nødvendighed for at bruge et saa stort Beløb. Jeg ved ikke, hvorledes Forpagtningskontrakterne lyder, om Staten har nogen som helst Forpligtelse til at overtage, hvad de nuværende Forpagtere ejer af Besætning, Redskaber, Maskiner og Inventar, og paa hvilke Betingelser, men det er noget, som det Udvalg, jeg antager vil blive nedsat om denne Sag, kan skaffe sig Underretning om. Noget kan naturligvis tale for, at Staten overtager de nævnte Ting, for saa vidt det kan ske paa rimelige Vilkaar, og den Vurdering, der skal foretages, bør foretages af Folk, som har Kendskab til Tingenes virkelige Værdi. Men hvis man vil give omtrent det samme for de gamle Ting derude, som man kan faa nye Ting for, finder jeg ingen Anledning til, at Staten overtager disse Sager, saa var det bedre at købe nye, tidssvarende Redskaber og Maskiner til Gaardenes Drift. Mange Gange kan det være rigtigt at tage forholdsvis stort Hensyn til Forpagterne, som